

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן רביה"ק זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רבי עקיבא 65 בני ברק

פרשת פקודי - שקלים

ב"ט אדר א' תשע"א

גליון תק"ז

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
6:54	6:18	5:18	
6:57	6:16	5:03	ירושלים
7:03	6:51	5:32	באר אפרק

מכריזים הודו: ראש חודש אדר ב' ביום א' וב' הבע"ל"ט המולד: ליל ש"ק שעה 12:00 7 הללים

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד דקהילתנו שליט"א

כתב האלשיך הק' למה הביאו כל אחד שיעור מחצית השקל ולא שקל שלם, והביא בשם החכם הר"ש בן אלקבץ ז"ל שהוא להורות את בני ישראל יחס אחדותם בל יעלה על לב אחד מהם שהוא נפרד מחבירו כ"א כאלו כל א' חצי ובהתחברו עם כל א' וא' מישראל נעשה אחד שלם, ע"כ כל אחד יביא מחצית, והוסיף האלשיך הק' לבאר כי כל איש מישראל נפשו קשורה בחבירו כי ממקור א' הן נעשות כל איש ישראל לאחת יחשבו, ע"כ יביא כ"א מחצית להורות כי כ"א עם כל איש וזולתו אחד הוא ובכך הם ערבים זה לזה, עכ"ל.

ועפ"י י"ל דמהמחצית השקל עשו האדנים בתרומת המחצית השקל עלה למאת ככר ומאת אדנים ככר לאדן. ושני אדנים היו לכל קרש דגם כן הם כעני שני תצאים ולא הי' אדן א' תחת הקרש, והכוונה גם כן כמ"ש האלשיך הק' ז"ל שרק אחד עם זולתו ויכול להעמיד הקרשים ולעשות מקום להשראת השכינה, ולכן מכסף מחצית השקל עשו האדנים לקרשים ובשתיהן הכוונה אחת להתחברות יחד כל ישראל זה עם זה, וגם לזה באה הציווי שעשיר לא ירבה והדל לא ימעט כי רק בחיותו שיום ומתבטלים א' לשני בכך עולה החיבור יפה וגורם להשראת השכינה.

ובמספר מהרה"ק מרן ר"ד מלעלוב זיע"א שראה מלמד עם תינוקות שלימד את תלמידיו שבהיות שני אותיות יוד"ן זה ליד זה הוא שם ה', והתלמיד הביענו בקריאתו לטוף פסוק וכראותו שני נקודות בסוף הפסוק קרא את שם ה' כפי הוראת רבו ושני יוד"ן הם שם ה', והעירו רבו שלא כן הוא ורק בהיות שני יוד"ן זה ליד זה כשזה אז הוא שם ה' אבל כשהם אחד לא יעלה מחשני לא שם ה' היא אלא מפסיק ומפריד, ואמר ע"ז הרה"ק מרן ר"ד זיע"א שהכוונה לרמוז על שני יוד"ן היינו שני יהודים כשהאחד ליד השני ובשניה זו הרי הוא שם ה' ויש השראת השכינה ביניהם לא שיהיה לשאחד מהשני מהשני ומתנשא על חבירו הרי מסלק השכינה מלהשרות עליהם ח"ו, ע"כ, ולכן נצטוו בבניית מקום להשראת השכינה שבי"א יביא בשוה לחבירו שלא יבוא חלילה לידו פירוד וחילוק אלא כולם יהיו שוים כאחד, וכן בזמן שבה"מ היו קיים מכסף מחצית השקל היו לוקחים קרבנות ציבור, שקרבנות ציבור כולם יחד שוים החלק והתפלות בה, ואין להרבות לו למעט כנ"ל שבכדי לעשות אשה ריה ניחוח לה' צריך לייקא שכולם יהיו שוים והיו נחת רוח הגדול לפניו ית' בזמן שכולם שוים, ונאמר בשם הרה"ק מרן ר"ד מלעלוב זיע"א על הא דהתאבא קשה עדיין פרידתם עכבו עד יום אחד, שהנה בתא כולם חברים ואין טומאת ע"ה בחג וכשחוזרים לאחר החג כ"א לביתו נהי' פירוד וחילוק בין החברים לע"ה בהלכות טהרה וע"ז אמר הקב"ה קשה עלי פרידתכם עכבו יום אחד בטהרה אחת לכולם, והרה"ק מרן מוהרמ"ם זיע"א ביאר מ"ש כפה עליהם הר כגיגית והקשו בתוס' הרי כבר אמרו נעשה ונשמע מרצונם הרי טוב מהי' צריך לכפית ההר (ע"ש שבת פח).

ובני הרה"ק זיע"א ביאר הכוונה שהרי בשוה כלל ישראל להר סיני לקבלת התורה היו כ"א במעלה ומדרגה כפי הכנתו וכפי בחינתו להשיג ולקבל דא"ה, ולא הי' כל אחד שוה לחבירו בדרגה, אמנם רצון הקב"ה היה שכל ישראל יהיו שוים במעלה ובמדרגה אחת לכולם, וזה אפשר ע"י שלפחות בבחי' א' יהיו כולם שוים כאחד ואין אחד ממועל לחבירו וע"כ יבואו להשוואה גמורה בכל הבחינות כדוגמת קני אילן גדלים וקמטים שהרועה ליישרם העצה הגנונה היא להעמידם על הקרקע ובכך מצד אחד למטה המה שוים ועכשיו מיישר ומשווה אותם גם מלמעלה, ולכן כפה עליהם ההר והכריחה לקבל התורה, והשווה את כולם בכפי' הוואת ובכך באופן א' היו כולם שוים כזה שאין הם יכולים לסרב לקבל התורה ובכך השווה כולם לדרגה אחת בצד השלילי שא"א להם לסרב, ומכלל המושג בעני' ב

לבוא על ידה למעלת האחדות ולכן זה יכולים למכור ולפרש ולהסביר בביהמ"ד ולבאים תוך שערינו שייבנו כל זה כנ"ל, אך ברחוב ואצל אנשי הרחוב זה לא מתקבל כ"כ ואינם משלימין בדעתם שענוה ושפלות רוח דברים טובים המה שאדרבא הם אוהבים להיפך שהנה הוא איש מכובד ונקרא מיט א גאנצע פארעם, ולא יאה לו ברחוב בפרהסיא להתנהג בשפלות רוח אלא רק בהבאב ובהצנע לכת או מתאים לו לנהוג בשפלות רוח ולכן לדעתם של אלו האנשים או לידער מי שהוא בענוה ושפלות רוח שם ברחוב אין זה כ"כ סחוררהדיג רח"ל, אלא שעל ענין זה שהמעלה שאצל חובשי ביהמ"ד היא מכונה בעיני אנשי הרחוב ר"ל כבר מרומז ומובא בחז"ל הק' בגמ' שכתוב שם (בבא בתרא י'): כי הא דיוסף בריה דר' יהושע חלש אינדיא א"ל אבוי מאי הוית א"ל עולם הפוך ראיתי עליונים למטה ותחתונים למעלה דהיינו שמבואר שם שאחד התנאים או האמוראים שלא חש בטוב כבר עלתה נשמתו למרומים ועכ"ז שוב חזר לעוה"ל לאחר שכמעט נפטר ואז שאלוהו מה ראית למעלה בעולם ההוא עולם האמת והשיב ראיתי עליונים למטה וכי כנ"ל, והנה הכל מה שאיתא בחז"ל זהו תורת אמת אויף אייביג וכל דבריהם אמת שאלו שהם עליונים בעוה"ל הם לתחתונים

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ד שליט"א

מוצ"ש פקודי - שקלים תשס"ח - ארה"ב

למעלה בעולם האמת וכן להיפך אלו שהם תחתונים בעוה"ל הם עליונים למעלה בעולם האמת וממילא כמ"כ לענייננו ז"ל אלו שהיו ברחוב חשובים, הם למעלה פחותים כמ"כ שהיה ברחוב לא מכובד כ"כ הוא חשוב מאוד למעלה, כי בעליונים שם הם אנשים המכובדים לתתא שהיו קשורים בגיאות שם הם אינם מכובדים כלל בעוה"ל והם מהקמטים והרחוקים ורק אלו שהתנהגו לתתא בעוה"ל ערליך ובתמימות ענוה ובשפלות רוח והיו מונחים בתורה ויר"ש ויכולו אפי' לישב בפניה בצניעות ולא חיפשו הכבוד לעצמם הם דייקא למעלה מהחשובים ביותר, כי באמת מה שהגאס והרחוב מכבד כאן זה הכל הבלים, כי זה רק עולם - גולם, אבל אמיתת הכבוד הוא מה שמחשיבים למעלה ולא מה שמחשיבים שטים לתתא, ואילו החשיבות למעלה הוא רק איינציגע זאך שמכבדים למעלה הענוה ושפלות רוח ותורה ויר"ש, וממילא שזה בא ללמדנו ענין מחצית השקל כנ"ל שתמיד יהיו בענוה ושפלות רוח ובא ללמדנו ענין המחצית שמרמז לענוה שזה נקרא מחצית השקל שבוה העולם אין הענוה חשוב בעיני הבריות אלא כמחצית דובר שפל ח"ו ולכן דייקא מחצית זה של ענוה ושפלות רוח צריך להניפו ולהרימו ולהגדיל חשיבותה והשכיבות הענוה ולרכוש מדה זו שהיא טובה מכל המדות שתהיה בשלימות ואז דייקא יזכה בעליה לאמיתת השלימות, ולרמוז אתא כנ"ל שבעולם השפל הזה מי שיש לו ענוה ושפלות רוח אינו בחשיבות ולא הולך לו כ"כ בעולם הזה ואין מביטים עליו כ"כ כאן ולכן בתחתונים הוא כזה מחצית האלבע זאך א ציברעכענע זאך ולא בחשיבות ושלימות כנ"ל, אך כשמישיח יבוא אז יראו אכן שיה המחצית השקל הוא השלימות האמיתי והנכון ואז יראו עליונים למעלה ותחתונים למטה.

זהו מרמוז ושקל אשא בבית נכון ונישא כי שקל מרמוז על שלימות, ובא לומר שמחצית השקל שנותן עכשיו, ועכשיו ענוה שלו לא בחשיבות, אז יתגלה שמחצית השקל האמת של לב טוב וצדקה וחסד וכי יהיה לה שלימות וחשיבות כמו שלימות של שקל, ואז יהא "ונראה עין בעין" שרק מחצית השקל הזאת יהי' לה שלימות והגם שעכשיו אז סאיז פארקויפט זיך נישט אזוי און די גאס אבל זה אנו לומדים מכאן שא' גאס אין לו שום דעה בעניינים אלה, ואז יתגלה שרק מחצית שקל זה יהיה לה שלימות אמיתי בבית נכון ונישא.

הנה כבר ידוע הדבר ומובא בספה"ק וגם כאן כבר דובר מזה בעבר מה שא"י בהרבה מפרשים לבאר ולפרש מה היה הענין של מחצית השקל ולמה ציוה השי"ת בתורתו ליתן מחצית ולא שלם דייקא וכידוע בתוה"ק א"י פשטים עא"ס ולכן יל"פ הכי שענינו בא לרמוז למי שזוכה ליתן תרומה זו להשי"ת יכול לחשוב שבה כבר השלים הכל וכבר יצא ידי חובתו די והותר לכן אומרים לו שכל זה אינו אלא מחצית היינו מחצית הפעולה שמוטלת עליך לעשות וזה בא מחצית לרמוז ולומר לו שלא תחשוב שאם תרצה ליכות "לכפר על נפשתיכם" כבר יצאת ידי"ע ע"י עצם הנתנה אלא אל תחשוב שיה ענוגו כי מחצית השקל מראה שזה רק חצי עבודה א האלבע זאך, ואילו כדי לתקן ולכפר על מעשה העגל צריך להיות מוסף עוד מחצית דהיינו השלמה של תשובה תפילה וצדקה באש קודש של מצוה, וכמו שידוע שלכן הראה השי"ת למשה רב"ע"ה מטבע של אש וא"ל כזה יתנו שבא לרמוז וללמד שזו המטבע הגשמית היתה צריכה להיות מוסבבת בנתינתה באש קודש ונדיבות לב של מצוה שבוה לפאר את בית ה' זה ביהמ"ק ואז דייקא ביחד עם המחצית השניה אז זה נקרא שלימות.

ומענה עכשיו יש לנו לבאר כאן עוד ענין של פלא ומופלא מה שכתוב ביוצרות לפר' שקלים "אור פניך עליו ארון נשא ושקל אשא בבית נכון ונישא", ולכאן הוא קשה למה כ' ושקל אשא הא לכאן הו"ל לכתוב ומחצית השקל אשא וכי, שהרי מפורש בתוה"ק ליתן מחצית ולא שקל שלם לכאן, ואכן אמנם בפשטות יכולים ללמוד שאין המכוון שיתנו שקל שלם אלא שדיבר בכללות על ענין השקלים שמהם נותנים המחצית ומה שאמר שקל כאלו אומר שקל ממשפחת וענין ומציאות השקלים שיש בעולם מהם ניתן המחצית להביא לבית המקדש, ולעולם אין הכוונה שיתנו שקל שלם שכך אפשר לפרש ולהכניס פשט ולהעמיס זה בפירושו תיבת שקל אשא וכנ"ל ולפרש כן פון אויבן אויף. אבל באמת שבתורה"ק א"י פשעא"ס ולכן יל"פ עוד בזה מה שמצד א' בתוה"ק כתוב מחצית השקל ואעפ"כ בפייט כתוב שקל שלם שעניינו לפרש כך שהנה כידוע ענין מחצית השקל בא לרמוז כמובא מצדיקים ומפרשים על ענין הענוה ושפלות רוח שיש לכל א' לידע שצריך לזך ה' האלטן א אלבע זאך און א צוברעכענע זאך, ולכן ציוה השי"ת בתוה"ק שכל יהודי יתן מחצית השקל דייקא שע"י שבי"א נתן המחצית ממילא אין די חבירו ונתנתו של חבירו משלים לשקל שלם וממילא אין כ"א שהוא בפ"ע אינו אלא מחצית וע"י אחדותו עם חבירו אז דייקא יזכה לשלימות וכל יהודי הוא מחצית משא"כ ב' יהודים הוא שלימות.

ולרמוז לנו אתא דרך ע"י ענוה שייך לבוא לאחדות, כי אם ח"ו איכא שייכות למדת הגאות ח"ו אז חושב בליבו ומהרהר שם ע"י גיאות שאני לא רוצה להתכופף לחברי כי אדרבא מן הראוי לפי כבודי שהוא יתכופף אלי, כי זה האדם מלא בגיאות ורוצה שיכבדהו לפי ערכו שהרי הוא אייניקל פון חצקל מגרוסווערדין ומצד אמי אני נכד של משה מציריך-שוויין ולא מתאים לי לכופף ראשי אליו אל חברי ולכן נמצא שאם הולכים בגיאות אין יכול להיות לעולם אחדות, כי אם אחד מחזיק שהוא יותר גדול מרעהו אין אחדות לעולם. אבל משא"כ מידה טובה מרובה שאם יש ענוה ושפלות רוח שאז אוהו חושב ויודע שחבירו גדול הימנו וכמובא באגרת הרמב"ן עי"ש"ה ואכמ"ל, אז ע"י ענוה ושפלות רוח שמחפש להתקרב לשני ולהתכופף אליו אז יכול ליכות לכל זה למדה טובה של אחדות ואהבה ואחוה ושלוש וריעות שזוכים לזה ע"י ענוה ושפלות רוח כנ"ל, ואמנם כל זה מובן לעובדי השי"ת וחושבי שמו שמבינים מעלת שפלות רוח

ובתורה אי פשטעא"ס ולכן כל זה כלול ומרומנו בו כל הענין שדיברנו עליו שמחצית השקל זה רק חצי דבר ושלמותו ע"י בחי מטבע של אש שצריך להיבנות מאש קודש של צדקה וחסד וניבות לב וכל דברים אלו שאו דייקא זהו נקרא שלימות, ומרומנו שלמחצית השקל הזה צריך להיות שלימות כמו שקל שלם שנקרא שלימות שאז נעשה חשוב בשמים וזוכה לתשובה ותפילה ואש קודש עד שיהיה מטבע של אש בשלימות, וזכה נהיה שלימות וריכטיגע תשובה ותיקון לכפר על נפשותיכם.

הנה בפייט לפר' שקלים איתא עוד: "דודי זמור לי שקלי עפרון אשר שקל אב במכפל חברון" וצריך להתבונן ולהבין א. מה מתכוון הפייטן להודיע בפיוט, ומה מיוחד בזה שנתנו לעפרון השקלים וכי מה היחס בזה שנתונים לגוי כסף עד שמחשיבים ולוקחים זה כזכות לבני לדורותם ב. עוד קשה למה מכנים זכות זאת של שקלי עפרון וקורא אותם שקלי עפרון ע"ש עפרון והרי זה היה שקלי אברהם אבינו ששילם לעפרון קנטורים ולמה מזכיר הפייטן בלשוננו דווקא שקלי עפרון, ואכן כידוע שאין לנו שום השגה בקדמונים והוא כלל גדול שהזכירונו כבר כמ"פ בס"ד וכידוע בתורה ק"א שקלי עפרון עניינם, שרצה הפייטן להכליל כאן אגב זה עוד כמה דברים שאין עיקרם שייכים לפרשת שקלים אלא כיון שהזכיר ענין השקלים וגם באברהם אע"ה היו ענין שקלים לכן רוצה להזכיר אגב זה זכויותיו של אאע"ה שזכרו שם באותה פרשה של שקלים שלו שאגב זה יעמדו לזרעו אף זכויותיו אלו ולכן הזכיר שקלי עפרון הנ"ל שזהו הרמז שיש לפרש שהנה הרבש"ע אמר לאאע"ה שכל אי"ת הדין שייכת לו ולבנו ואז היה יכול להגיש א"ע בחשיבות מעשה בעל הבית ועכ"ל לא נהג כן אלא הוא הרגיש עצמו בשלמות רוח ונהג שהענין האמיתי ולכן פנה לבני חת וביקש מהם תנו לי חלק ונחלה עמכם ולא נהג כבעה"ב לתבוע שיתנו לו את שלו אלא ביקשם בענוה שיתנו לו בכסף מלא את מערת המכפלה, וזו זכות את של אאע"ה שרצה הפייטן הנ"ל להזכיר בזה, ועוד זכות ששוב וייתער מוכירים זכותו בזה שהנה הש"ת הבטיח כל טוב פאר די הייליגע זיסע אברהם אבינו זיעווע"ל, ועכ"ל ה"זן ואיפה חובל היה לו ניסיונות שהיה רעב בא"י ולכן ריד למצרים וגם שם לא שקט כי במצרים נטלו את אשתו שרה, וגם כשמתה שרה אשתו ורצה לקברה היה צריך שיעשו לו טובה ויתרצו לתת לו אחוזת קבר עבורה ואפי' שהש"ת הבטיחו כל טוב עכ"ל היו לו אלו הניסיונות ועם הכל הוא היה קודש קודשים וכולו אמונה ולכן הוא לא הרבה כלום אחר הש"ת אלא תמיד הלך בשמחה מיט זיס און ליכטיג וידע תמיד האמת שה' נוהג עמו רק בחסדים ולא נפל לעולם לצל צילו של הרעור ח"ו, והכל היה באמונה עצומה ושמחה רבה וגדולה ואפי' שהיה צריך ז"ך מיטשען מיט א שטיקל קרקע לקבורת שרה אשתו עכ"ל אף כאן כמו תמיד לא הרבה ושילם הקנטורין הגדולים והרבים ועכ"ל לא נפל בשום צל צילו של הרעור ותמיד היה זיס און פרייליך מיט די באשפער באהבה ואמונה

שיחת קודש המשך מעמ' א'

בה' והאמין בה' ויחשבה לו צדקה והיה דבוק כולו לבוכ"ע, וממילא נמצא שבוה מזכירים כאן זאת הזכות של אאע"ה שכל מעבריו ופעולותיו עשה וקיים מתוך שמחה ואמונה, זהו שמרמו הפייטן "דודי זמור לי" שהיה תמיד מלא ואיתן באמונה בחזק בה' והיה מלא שמחה מתוך אהבת ואמונת ה', וזהו הלשון "דודי זמור לי" שהיה אאע"ה מלא אהבת ושמחה ה' כדודים ורעים האהובים ולכן בזכות זה אף אנו אומרים להש"ת דודי זמור לי ולכן גם שב הפייטן ומדייק זכור לי" עם דיוק המילה המילה "עפרון" להזכיר מה שהוצרך לשלם לו, שבא לרמוז ע"ד הנ"ל שאאע"ה נכנע אליו וגם עבר בענוה את כל הטלטולים האלו שהיה נאלץ לעשות זאת שהיה בזה ענוה יתירה כי מאידך גיסא איתא שבכלל מובא שאאע"ה נתקדש על כל העולם א"כ היה בחשיבות ועכ"ל כאן נאלץ לבקש מעפרון ולסחור עמו שיעשה עמו טובה ויתן לו מערת המכפלה והגם שאליבא דאמת בעצם לכאזי הכל היה שייך לאברהם, א"כ היה זה השפלות לבקש כ"כ מעפרון ואעפ"כ נהג בענוה והכל בסבלנות והכנעה מהש"ת,

ולכן מרמו כאן הפייטן זו הזכות של אאע"ה על שנאלץ לכל זאת ובכ"ז ועם כל מה שהיה עמו עכ"ל קיבל הכל בשלימות ובשמחה ולכן מזכירים אנו זכות זאת ומעורר לנו זכותו של אאע"ה שאפי' שהוצרך לבקש ולהכניע ראשו לעפרון אך אעפ"כ עכ"ל כל זה לא היינו ממקומו ותמיד היה זה השלימות של אברהם אע"ה תמיד העכער און העכער, ולכן זה מעורר לנו הזכות של אברהם לרבות כנ"ל על כל העניינים אגב אלו השקלים מטעם שגם שם היה ענין של שקלים שנתן לו אברהם די טייערע שקלים שזהו דודי זמור לי" כמו ששם נתן אאע"ה משלו ולא התרעם, כך תיחשב זכרונו לטובה לנו שתהא הטובה שלנו כשלימות בזכותו של אאע"ה כנ"ל ולכן הכנים הפייטן הנ"ל כדי לעורר הזכות של אאע"ה בענין זה וכל העניינים.

והנה עכשו שמדברים אנו כאן הוא עת מוצ"ש ולכן דבר בעתו מה טוב כי יכול להיות שבמוצ"ש זה דבר טוב לדבר על שקלים שהרי בקארלין וכן בלעלוב היו אומרים במוצ"ש ק ונוהגים לבדך בראשית בזה"ל: "משורות טובות אמיתיות און אסאך גולדענע רענדליך", א"כ כמוב"ש שפייע לנו הש"ת מאלה בחי' השקלים עושר וממון לישראל קדושים ברוח ובניקל ועוד סיבה לדבר משקלים במוצ"ש ששבת אתון תשב ענין תשובה ומוצ"ש שיריים של ש"ק הבוחר בשירי זמרה, א"כ אף מוצ"ש שייך לתשובה ובפרט שארז"ל במוצ"ש וי אבדה נפש וודאי שייך להשיבה ע"י תשובה ולכן ראוי לדבר על שקלים במוצ"ש שכמו"כ א' מהמפרשים מפרש ששקלים הוא ענין של תשובה ששקלים הוא ענין שצריך להיות שוקל בחשבון הנפש איפה אני בעולם ומה יש לי לתקן. וכן מרומנו שאנו קודם פורים, ותשובה וחשבון הנפש זה הכנה הראויה לחג הפורים שאף שם עשו תשובה כמוב"ש וגם הדר קיבלוה

מאהבה זה' ברור יעזור שכולנו נשוב בתשובה באמת מאהבה והדר קיבלוה מאהבה, ותמיד מעכשיו נקבל נעשה ונשמע כל התומ"צ באהבה ויראה בשלימות ורצון, און שטייגען בהתמדת התורה עבודה וגמילות חסדים מתוך שמחה אמיתית שהכל צריך להיות בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, ויעזור שכולנו נלך ונחפש הדרך הזאת של ענוה ויתן וישפיע עלינו שתמיד נהיה עניים ושפלי ברך אמיתיים ולב נשבר ונדאק אלוקים לא תבוה וענוה זה יסוד המידות טובות כמובא באגרת הרמב"ן שעי' ענוה יכולים להגיע לכל המידות טובות ולב טוב וכל מיני הגמילות חסדים, בשלום ואחדות ותשובה ותפילה וצדקה כדבעי, און האבן אויסגעפילט אלעס גוט, ויתן שמירה עליונה לישראל בכל מקום שהם בכללות ופרטות, וישמח את כ"י הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, וברור יתן רפואות ובריאות השלימות, הגוה"נ, ברכות ישועות בגו"ר פרנסה טובה בי"ג ובניקל תי"ג במקום אחד, וירחם עלינו ויתן לנו שכבר נוכל לתת ושניתן השקלים בביהמ"ק און גיעען עוד און די צייט, ויתן לכולנו רפואה ישועה שמחה וגאולה שלימה מיט בנין ביהמ"ק שוין יעצ אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

ואח"כ ניגנו "ליהודים היתה אורה". וניגון "אימתי קאתי מר".

על הרה"ק רבי אהרון ארי' (ארון לייב) מפרמישלאן ז"ע לרגל יו"ד ב' אדר מספרים שהיה הרה"ק ר' ארון לייב מפרמישלאן אצל הרבי ר"א מליזענסק והבחין וראה שר"א לא קירבו כ"כ וברח ממנו והבין שמשוהו אירע ולכן החל לשוחח עמו שמה מתוך כך יבין למה התרחק ממנו הה"ק מוהר"א מליזענסק ז"ע, לפתע אמר לו ר"א מליזענסק וכי אין זה מכבודך ללמוד עם אליהו הנביא ואז הוברר לו שלכן ריחקו הרבי ר"א כי הוא אליהו הנביא זל"ט חפץ ללמוד עם ר' ארון יהודה לייב מפרמישלאן אך הוא סירב ולא קיבלו ולכן ר"א נתן לו מוסר על זה, וענה לו רבי ארון מפרמישלאן על אתר שעל תורה הוא רוצה לעמול לבדו ואינו רוצה שום עזרה וסיוע, כששמע ר"א מליזענסק הטעם הזה נתיישרה דעתו, ואין לנו השגה באלו היסע און גרויסע צדיקי אמת.

על הרה"ק ה"בית ישראל" מגור לרגל יו"ד ב' אדר וכן היום ההילולא של הבית ישראל מגור שחינך יהודים ורוממם לקדו"ס ולאבינו שבשמים והיה הפועל ישועות הגדול ומכוסה מיט א שארפקייט, והוא היה מלא אהבת ישראל, והיה לו מס"ג עבד כלל ישראל בכללות ופרטות וסבל יסורים עבורם והיה כפרה פאר די אידישע קינדער וכששמע פעם יהודי בוכה זה הרע לנפשו ונגע לו ביותר ולא יכל לשמוע כמיו און דאס האט איהם און גאנצען צורידערט, הוא היה הזרזי ונשכר. מרן הרבי זיע"א מוהרמ"מ אמר עליו: על ברנותו ומנהיגותו היה לו הכנה גדולה ואיך, ע"י שעמל מאוד בעבודה גדולה וקדושה את הש"ת בכל כוחותיו. לאחר פטירתו הה"ק הלב שמחה שמה שכולם עובדים בשנה הוא הספיק ביום אחד, שהיה לו אריכות ימים ושנים טובות וימים ארוכים. ומסופר שהיה האוהב שלום הגדול והיה לו ידידות איתנה עם הרה"ק ב' האמרי חיים זיע"א ופעם נפגשו שניהם יחדיו והיה זה בפ' השבוע אמר לו האמרי חיים כתוב ואהבתם את הגר הדיינו הגוה, והה"ק הב"י ענה לו כתוב ואהבתם את הגר מל' משפחת הגר, שכל צדיק תלה הגדולה בחבירו. זכותו יגן עלינו של ר' ארון ארי' לייב מפרמישלאן בן ר"מ, וזכות רבי ישראל בן רבי אברהם מרדכי מגור יגן עלינו אויף אייביג וזכות כל הצדיקים והצדקניות יגנו עלינו אויף אייביג.

קרה לא מתו, וזהו ויקהל פקודי בלומר נקהלים לשם פקודי לשון חסרון כמו ולא נפקד ממנו איש וד"ל (אשיב אברהם).

עין כלי יקר מש"כ שלא נתן חשבון על הוזה, ויש לומר בצחות, שהבני עליה והחשובים הם נתנו זרם כדי שיהיה בהידור ומצה מן המובחר, ואילו הפשוטים נתנו כסף ונחשות, ורק הפשוטים מבקשים תמיד חשבון וחושדים בגנאים, משא"כ החשובים מעמידים בעדקתם ואינם מבקשים חשבון. ויש לומר עליו: "אחייבא בן אחיסמך (לה, כג) אח טוב יכול לסייע ומרומנו בכתוב "אחייבא בן אחיסמך" לשון אח סומך. (יהודי הר"ם).

ויכתבו עליו מכתב פתחי חותם קדש לה' (ל, ט) ויש לתמוה מהו וכתבו בלשון רבים. ויש לומר לפי מה דאי' (זמא לה: כן קמצר לא רצה ללמד על מעשה הכתב, אמרו עליו שהיה נוטל ארבע קולומיות בין אצבעותיו, ואם היתה תיבה של ד' אותיות היה כותבה בכתב אחת, אמרו לו מה ראתו שלא ללמד כו, לא מצא תשובה לדבריו וכו' על כן קמצר וחבריו נאמרו ועם רשעים ירקב, ומעלה הגדולה בתיבה זו שהקפידו עליו כ"כ, היינו משום שבכתיבה זו לא היה שם ה' חצוי אף לרגע אחד, ואם כן היה בזה כבוד ה'. ומשום כן בעיני רשעים שיתקיים בו כבוד ה' נכתב שם ה' שבו על ידי ארבעה אנשים, וזה שאמר הכתוב וכתבו עליו מכתב פתחי חותם לה'. (אמרי אמת).

תורת אמת פנינים יקרים על הפרשה

אלה פקודי המשכן (לה, כא) בהתהלת הפרשה יש לרמוז מה שאמרו רז"ל (ליקוט מ"א ו' רמז קפד) שהמשכן נגמר בכללו וזוהו ה"י להמתין בחינתו עד ניסן ונתבטח כסלו והבטיח לו הש"ת לשלם חיובו בימי ביטול מלכות יון בזמן החשמנואים, והנה סיום הפרשה הנ"ל (ויקהל) חדשת, והרומז לנר חנוכה כידוע (נחשת רית ני חטפה שם תדליק), ואמר אלה פקודי המשכן מה שנפקד ונחסר בזמן המשכן היינו החינוך בכללו ושלם בימי מלכות יון ורמזו אלה ל"ו נרות חנוכה. (ליקוט מרדכי א').

ויקהל פקודי פננים ויקהל פקודי נפרדים ופעמים מחוברים, ויש לומר על כך בדרך צחות. הנה כשהחכם דורש ויש אנשים שבאים ונקשרים כדי לשמוע אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, רמזנו בזה ויקהל נפרד בני עצמו, ויש כאלו שכל מגמתם בבואם הוא לחפש חסרונות ולבקר את הדרשן כידוע הרמז ובני

דברי תורה המשך מעמ' א'

לאו אתה שומע הן עכ"ל גם בצד המעלה נהיו מצומדים ומחוברים ומוכשרים לקבל התורה, והבן עכ"ל.

עפ"י י"ל הא דאיתא מדרש פליאה בשעה שאמר הקב"ה אני ה"א פתח משה ואמר ברוך אתה ה"א מלך העולם שלא עשני גוי, ולפימ"ש י"ל דבעת קבה"ת שכל ישראל עמדו על מעמדם וכל אחד משיב כפי בחינתו והשגתו, הכריז משה רבינו ע"ה שלא עשני גוי שבוה עיפ"ש כולנו שוים מגדול ועד קטן שאינו גוים, ובכך הושוו כולם כאחד, וגם י"ל לפי"ז הא דמברכין בברכת השחר שלא עשני גוי ולא מברכין שעשני ישראל (עי' בש"י א"י"ח סי' מז), וי"ל כנ"ל דאם היינו מברכין שעשני ישראל הרי שכ"א וברכתו ה' שנתנו מחבריו כפי השנינו בדרגת ישראל וקדושתו, אבל עכשו שמברכין ברכת שלא עשני גוי כולם יחד כאחד יברכו ברכה אחת לכולם.

עפ"י דברי האלשיך הק" י"ל הא דאמר הקב"ה כבר הקדימו שקלי ישראל לשקלי הנפך, המונע בזה שבמחצית השקל של ישראל ה"י בו החיבור והאחדות של ישראל כולם כאחד, ולכן על כל מענת המון הרשע שדתי המלך מלכו של עולם אינם עושים ואפשר לעשות בהם כרצונו, מ"מ חיבור עצבים אפרים הנח להם, שבזמן ששלוש בניהם שכניה עמהם וסולח לעונם, ואין כוח להמן הרשע לעמוד עליהם, ולכן אמרה אסתר למרדכי ילך כנס את כל היהודים, שהאחדות והרעות בתוך כלל ישראל מביאה את ישועתן וגאולתן בב"ב. (שקלים תשס"ח)

הרה"ק רבי אהרן (ארון לייב) מפרימישלאן זי"ע יומא דהילולא ב' אדר ב' (תקע"ג) [חלק ב']

ואלה תולדות אהרן

הרה"ק ר' אהרן לייב זי"ע בנו של רבי מאיר הגדול מפרימישלאן מבני היכלא של מרן הבעש"ט ואבי רבי מאירל מפרימישלאן (השני) שהיה ידוע ומפורסם ברודו לשבת, ורביים ושלמים התדפקו על דלתו ופתח ביתו לישועה ולברכה, ודיני אס נציון מה שחרות על קבר בנו רבי מיכל מקאמראנא שנפטר בשנת תקצ"ג:

"הנהר הצדיק קדוש עליון ומקרב בני ישראל לתשובה מורינו רבי אהרן אריה זצוק"ל, ולא זו אף זו מה שאמר רבו הק' מזולאטשוב זי"ע כמובא בס' אוצר ישראל שיש ארבע אריות נגד ד' רגלי המרכבה, היה רבי אהרן לייב מפרימישלאן, רבי משה לייב סאטשוב, רבי הערש לייב אליקער ועוד צדיק אחד.

משפטי: פעם כאשר הגיע הרה"ק מפרימישלאן אל רבו הק' זולאטשוב, מצאו שוכב על הארץ בפיטוט ידים ורגלים, שאלו רבי ארון לייב לפשר הדברים, ויאמר לו המגיד הקדוש, שגזירה קשה מרחפת על ראשי עם ישראל, והוא מרעיש כעת עולמות לבטלה. אמר לו רבי ארון לייב: "למה ימסור הוא את נפשו לבדו בעבור זה, הלא גם אני יכול לעסוק בזה ולבטל את הגזירה". קם המגיד הק' מן הארץ, ורבי ארון לייב השכיב עצמו על הארץ בפיטוט ידים ורגלים, והחל להרעיש עולמות על הגזירה. לבסוף קם אף הוא מן הארץ, ואמר, שהעצלים ביה לבטל את הגזירה, אך יצטרפו עוד לעבור איה ביוני בעבור זה, ואז יומתג הכל.

ויחי למחרת, השכם בבוקר, שכרו רבי ארון לייב והמגיד מזולאטשוב עגלה, ונסעו יחדיו לכפר הסמוך, ושם עצרו ליד ביתו של יהודי אחד, ובקשו ממנו שיתן להם להתאכסן אצלו, והסכים. שני הצדיקים ירדו מועגלה, ונכנסו אל בית היהודי, והחלו בחכנות תפילות שחרית, מתוך התרבות ועבודת ה', ואחר הצהריים נעמד המגיד הקדוש מזולאטשוב להתפלל שחרית - כדרכו בקודש להתפלל בשעה מאוחרת, כאשר ראה את הבעל אבסנייא החל לצעוק עליהם בקולות רמים, על אשר הם פועלים און כנגד השולחן ערוך, ומתפללים שחרית אחר חצות היום, והבעל אבסנייא עשה מהו רעש גדול, וביזה אותו מאוד, אך המגיד הק' מזולאטשוב עמד והתריס, וכן רבי ארון לייב עמד והתריס.

אמנם היהודי בעל האבסנייא בתוך דברי צעקתו, עמד על המגיד מזולאטשוב והפך להכותו ח"ו, אז עמד כנגדו רבי ארון לייב, והתרה בו שלא יהיו להכותו את רבו, אחר שאינם צריכים להכאות, אלא לביזות בלבד ... ! ואכן מיד אחר שהמגיד הק' סיים תפילתו, נסעו תורה זולאטשוב, והגזירה נתבטלה מכול וכול. (ב"ק אדמו"ר מטאה ש"ט"א)

הרה"ק רבי ארון לייב מפרימישלאן זי"ע חלה ל"ע, באותה עת הגיע עני לביתו וביקש להיכנס אליו, אולם הרבנית לא דלתה לתת לו להיכנס. כששמע הרה"ק רבי ארון לייב שיטנו עני בפתח, קם ממיטתו ופתח את הדלת, והכניסו הביתה, כשכנסו העני נתגלה לפניו שהוא אליהו הנביא, ואמר לו שיצונו ללמדו את כל סודות התורה הקדושה. השיב לו הרה"ק רבי ארון לייב: "לעבוד את ה' אני רוצה לפי השתג, להשיג נגלות התורה הפך אני ע"י יגיעתי ועמלי, ואילו את תורת הנסתר הנני רוצה לשמוע מפי הקבי"ה בכבודו ובעצמו". בעבור זמן, חלתה הרבנית של הרה"ק רבי ארון לייב, וישע רבי ארון לייב אל רבו הרה"ק רבי יואל מיכל מזולאטשוב זי"ע, וביקשו שתפלל לרפואת אשתו, ויאמר לו הרה"ק מזולאטשוב שיסע אל הרה"ק רבי אלימלך מליועונסק זי"ע, ומשם תבוא לה הרפואה.

נסע הרה"ק רבי ארון לייב לשבות בליועונסק, וברוך אמר להרבנית שלו: "דעני שהרה"ק הרבי ר' אלימלך רואה על מצחו של כל אדם, את כל מה שעשה מיום הולדתו, ומתירא אני מאוד, שהרה"ק מליועונסק ישלח אותי מביתו נאוי קודש, ולא יהיה לנו היכן להיות בשבת קודש, לכן הכיני נא באבסנייא את כל ערכי השבת, כדו שיהיה לנו היכן ללבוש". כשבא רבי ארון לייב לליועונסק, לא רצה הרבי ר' אלימלך לתת לו שלום עליכם, באומרו שהוא רואה על מצחו שעבר על ג' עבירות האמורות, עבודה זרה, ג'יע, ושפיכות דמים. והרה"ק ר' ארון לייב חזר לאבסנייא בשברון לב, ואמר להרבנית:

"אמרתי לך שתכניני את כל ערכי השבת, כי הרבי לא יקבל אותנו למעונו". בערב ט"ק הלך רבי ארון לייב להתפלל בבית מדרשו של הרבי ר' אלימלך, אך לא נכנס פנימה, אלא נשאר בחוץ, כדי שלא להפריע את תפילתו של הרבי ר' אלימלך. אך הרה"ק מליועונסק הפסיק את תפילתו, ושאל: "היכן האברך שאינו מניח לי להתפלל". ויחפשו את האברך, ומצאו את רבי ארון לייב, שעמד והתפלל בפאליש, והביאו אותו לפני הרבי ר' אלימלך, שכיברו מאוד, וציווה לתת לו מקום מכובד במזרח.

במוצאי ש"ק, נכנס הרה"ק רבי ארון לייב עם הרבנית אל הרבי ר' אלימלך, וביקש עבודה רפואה. הוריד הרה"ק הרבי ר' אלימלך את הגארטל שהיה חגור בו, ואמר להרבנית כבר טובה" שהרבנית שתאחו בקצה האחר, והוא אחז בקצה השני, ושאל את הרבנית: "הגן מרגישה כבר טובה" שהרבנית השיבה שעדיין לא, שאל פעם נוספת "ועתה" השיבה הרבנית "שעתה אהיה כבר מרגישה יותר טוב", שוב שאל לה פעם שלישית, ואז השיבה שעתה היא כבר בריאה כאחד האדם. שאל אותה הרבי ר' אלימלך, אם אמנם אמת הדבר שלא הבריאה כבר בפעם הראשונה ? ענתה הרבנית, שאמנם כן הרגישה מיד שהבריאה. (הה"ק האמרי חיים מויזניץ זי"ע)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הרה"ק רבי ישראל מגור ב' הבית ישראל זי"ע יומא דהילולא ב' אדר (תשל"ז) [חלק ב']

ההסדר של הה"ק השפע חיים מצאנו על הבי"ב

במסיבת סיום השי"ס ביום ב' אדר הושלך הס באולם ששהלו להישמע בשידור ישיר דבריו של כ"ק אדמו"ר מצאנו השפע חיים זצוק"ל בהם עמד על גודל האסון הגדול לכלל ישראל בהסתלקותו של הגאון הקדוש האדמו"ר מגור זצוק"ל באותו היום. וכה אמר התור דבריו: האמת ניתנת להיאמר שיום זה היה לי יום קשה מאד, בהגיע השמועה הלא טובה על האסון המר שקרה עם הסתלקותו הפתאומית של הגאון הקדוש האדמו"ר מגור זכותו יגן עלינו. והנה החת"ם **סופר** בהספרו ברבים על רבו הגדול הגאון הקדוש מוה"ר נתן אדלר זי"ע וזה לשונו הקדוש: ואני בחלומי ראיתי מחומשת ספרים מלוכשת שחורים, ושאלתי מדוע שחורים לבושיך, והשיבוני הלא ידעת מנהג עיר מולדתך פרנקפורט ביום תענית ציבור מלכשים ס"ת שחורים, ואיך והנה הלום, והנה האמת כן מנהג ק"ק פ"פ, אבל פתרון נודע לנו עתה, כי התורה היא מתאבלת על מות הצדיק מו"ר נתן אדלר זצ"ל. א"ע"פ שבדואי החתם סופר זי"ע לא רצה לספר ברבים גודל מעלתו, אלא שהתכוון לגלות את חשיבות רבו הקדוש בשמי מרומים, ולזה גילה החיון ברבים.

מרגיש אני בחובתי לומר, כי אתמול בבוקר בש"ק שקלים השכמתי נרעד ונרעש מאד, וכפי שהכירו זאת עלי א"ש, אין באפשרותי לומר הכל, אבל זאת אספר שראיתי בחוץ הלילה, כי הייתי בעיר הקדוש ירושלים בשבת שקלים ר"ח אדר, והמוני המונים בעיר ישבו לארץ ובכו וצעקו בלילות עצומות עד אין שיעור, וגם אני ישבתי בככי מר ונהי בין הבוכים שעצקת עלתה השמימה ביום גדול, ומתוך כך התעוררתי. ודאי שלא ידעתי על מה הורה דבר זה, אבל היה ברור לי שאסון כבר קורה שם בעיר הקדוש, ואמנם אחר כך במוצאי שבת קודש בהגיע הידיעה על מחלתו של האדמו"ר מגור, הרבו כאן מאד בישיבתו כל הלילה בתפילה ובקשת רחמים לרפואתו שלחמה, אבל בעוה"ד כבר נתחמה הגזירה ונשבה ארון הקדוש, וכאשר נודע דבר הסתלקותו, כבר הבנתי פשוט של אותן הלילות הנוראות, ומוזה נוכח לראות יותר מכל את גדולתו וחשיבותו בשמים של כ"ק האדמו"ר מגור זצ"ל יותר ממה שחשבו ושהחשיבוהו אחרים, ועם כל זה עדיין אין ביכולתי לומר כל מה שצנור כלכי.

האדמו"ר מגור זצוק"ל היה מנהיג ישראל, והוריק אלפים רבים משראל בדרך התורה והחסידות, ידוע כי פעם בעיון ירעו ודעונו כשכבה הנר על שולחנתו הסהור, אמר רבנו אור ישראל מרן הבעש"ט, בחלו קדשו כבה הנר המעריב ושוב נודע שבאותה עת נסתלק בארץ הקודש הרה"ק מהר"ח ז' עשר בעל אוה"ח זי"ע. ובדורו זה נוכח לומר על הסתלקות האדמו"ר מגור גם כן כבה הנר המעריב הוא היה האור הגדול שהאיר והזריח אלפים אלפים יהודים ההולכים בדרך הש"ת בארצה"ב ובגולה לתורה ויראת שמים.

ואפשי להמליץ עליו מאמר המסנה בריש השי"ס, מאימתי קורין את שמע בערבין משעה שהכניס נכנסין לאכול בתרומתו, ולכאורה כהנים עצמם מתי קראו קריאת שמע (ועיין במהרש"א ברכות ב: על התוס' בריה' משעה ובצ"ח שם), ולדברינו זה לומר שהמסנה מרומת לנו קדושת הכהנים, שא"ע"פ שלכאורה אין רואים את הכהן לקרות ק"ש וזק נכנס לאוכל בתרומתו, אולם בכח קדושתו באכילת התרומה מאיר את העולם, וקדושתו זו פועל אצל כל בני ישראל שיוכלו לקרות קריאת שמע ולקבל עליהם עול מלכות שמים שלימה. כך זכינו בדורות הקודמים ליחודי סגולה ופאי הנפשות בקדושה ובטהרה, ובעוה"ד האמת היא שבימינו אין אתנו יודע עד מה, ואין לנו אפילו אישים כאלה שידעו להעריך כראוי את מהותם של צדיקי אמת, כוחם הגדול ועצם קדושתם. ודיכונא בילדותי כשבקרתי אצל דודתי הרבנית הצעקת אלמנת הגאון הקדוש השפת אמת, ואצל בנו הגה"ק האדמו"ר זצ"ל מגור, התבוננתי שבעת עריכת השולחן הסהור בליל שיק היתה לפניו נגמרא, ועסק בתורה ללא הרף, ופעם אחת הייתי בקרעמניץ אצל האדמו"ר הזקן מגור כשהיה מטייל שם ביער הלשם מנחה, והיו שם מאות חסידים ללוותו, והוא טייל לו כשבין נגמרא פתוחה לפניו והגה בתורה בשקידה ועצמה ללא כל תשומת לב למלווי הרבים ובעוה"ד היום אין לנו מושג מהתמדה כזו ללא שום הפסקה. כעת בעוה"ד הארץ רב הפארות, ובכאבי הרב אין ביכולתי להאריך, באשר זכרנו ימים מקדם בוורשא בימי גדלותה ותפארתה. לעומת המצב הרוחני הרוד כיום, כאשר בעוה"ד גם פרוח החסידים אינם יודעים להעריך את גודל האבירה לכלל ישראל.

עם זאת עלינו לנהוג כנהוג בסיום מסכת או בסיום השי"ס, אשר מיד עם הסיום באמירת החרון מתחילין יתקף במסכת חרשה. ועובדא ידענא מה שהיה אצל רבנו הקדוש מראפשיץ זי"ע, שפעם ביום טוב שני דר"ה שהחסידים ואנשי מעשה חזרו מאמירת תשל"ך, והיו הולכים בשידה ובזמרה ובריקודין, והרה"ק מראפשיץ עמד אצל החלון והביט בהם, ולפתע החזיר, וצויה להתדמם של החסידים, להפסיק את השמחה, לאחר שהייה קלה קם וקרא : א"ע"פ שהגנרל נפל הקלמה חייבת להמשך, ומיד הורה להמשיך בריקודי המצוה. אח"כ נתוודע כי באותה שעה נסתלק לבית עולמו וקה"ק בעל תולדות אברהם מאוליינוב זי"ע. עצם סיום השי"ס והתחלתו מהדש מלמנו שעלינו להמשיך בעסק התורה והמצוות ביתר שאת אמנם כשהאדמו"ר מגור היה עמנו, היתה אפשרות בזכות וזכות תפילותיו הכולות בעתם ובזמנם להתעלות בקדושה פחותה מעל, אבל כעת עלינו להרבות פעלים להגדיל תורה ולהאדירה, כי התורה קיימת לעולם ועד. ויש לפרש מאמר הכתוב תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, גם כשנותר עם ישראל בדרגת יעקב כי קטן יעקב ודל, ויכל במצב של קהלת יעקב לעסוק במורשת התורה.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

יום ב' אדר ב'

- רבי אהרן אריה (ארון לייב) מפרימישלאן ב"ר מאיר הגדול (תקע"ג-אדר ב' ו"א א)
- רבי בנימין וואלף לב"ר אלעזר לעוואב"ד ווערביב' ב' שערי תורה (תקפ"ט-אדר ב')
- רבי לוי משה יהודה מבראד ב"ר מרדכי מראדוואל (תרע"ט)
- רבי יעקב יחזק"ל ב"ר משה גרינאוואל - ב' ויגד יעקב מפאפא (תש"א)
- רבי ישראל ב"ר אברהם מרדכי אלטר - ב' בית ישראל מגור (תשל"ז)
- רבי מרדכי יפה ב"ר אברהם ב' להבויש (שע"ב-אדר ב')
- רבי יצחק הכהן ראפורט אב"ד מונא ב"ר צבי הירש אב"ד וואלערשטיין (תקמ"ח-אדר ב')
- רבי מנחם מנדל מוקאצק (תרל"ו)
- רבי שמואל דודל ב"ר נטטרעטין ב"ר הורה צבי (תרמ"ו)
- רבי אברהם זאן ב"ר בנימין רביעניץ האומים ראב"ד י"ם - האדר"ת (תרס"ה)
- רבי ארי' לייב שרה"ם ב"ר יוסף-תל' מרן הבעש"ט והמגיד ממעוויש (תקל"א-אדר ב')
- רבי חיים יוסף גאטליב ב"ר יודא אריה-טיב גיטין וקודושין (תרצ"ו)
- רבי אלעזר מאיר הכהן ב"ר יעקב משה מוואלבראז (תרפ"ט)
- רבי יואל מאיר פאנגעט אב"ד הירלאמאש ב"ר אשר שמואל (תש"ד)
- רבי יוסף הצדיק אב"ד פונא ב"ר משה פונם-חתן הנדע ביהודה (תקס"א)
- רבי יוסף מראשקוב ב"ר שרגא-תל' ר"ר מקארין (תק"ט)
- רבי זאב חלף ב"ר נפתלי צבי נאב"ד ציריך אוסטראה מטביה-תל' המגיד ממעוויש (תקפ"ט)
- רבי אברהם ב"ר אנוש ביג ס"ל אב"ד וירעבורג-תל' ר"ל אדלר וב' הפלאה- וכונן ויזע (תר"א)
- רבי ישעי' ב"ר יעקב משה מושקאט - הרי בשמים - חתן ר' מראדוואל ותל' המגיד מקאויניץ (תרצ"ה)
- רבי שלום מפשישין ב"ר יעקב יצחק מבלענדוב. רבי משה הלברשטם מקאטאנוב ב"ר דוד (תרע"ח)
- רבי חיים מדראריוב ב"ר יוסף אהרן מבעשטעטשא (תרצ"ח)
- רבי מרדכי שלמה פרידמאן מביאן ב"ר יצחק (תשל"א)

הילולא צדיקיא

- רבי יצחק ב"ר אש-הבחור משיפיר הי"ד - נכד ריב"א נבעלי תוס' (תתק"ו)
- רבי צבי אביגדוה אשנזני אב"ד מונקאטש ב"ר אברהם משה (תתק"ח)
- רבי שלמה ב' תפארת שלמה מראדוואסק ב"ר דב צבי הכהן רביעניץ (תר"ח)
- רבי יקותיאל אלמן מליובאוויטש חתן רבי דובער ב"ר יוסף שמונה בונים-חתן הקדושת לוי (תרצ"ו)
- רבי אברהם שאג אהל אברהם מקויברסדארף-י"ם ב"ר יהודה לייב (תרל"ו)
- רבי יעקב קעניגער ר"י תורה ודעת ב"ר בנימין אברהם (תש"ו-אדר א')
- רבי פנחס נתן מרודיץ ב"ר אליעזר צבי מקאמראנא (תרצ"ב)
- רבי חיים מלודז' ב"ר עמנואל מפשעברדור (תש"ב)
- רבי יואל ב"ר יעקב שלמה בעער מראצפער'ס. ס. פאולו (תשנ"ג)
- רבי חיים שמואל ב"ר דוד רבינוים חתן הרעק"א-מעשה חושב על שער המלך (תרמ"ו)
- רבי בנימין זאב הכהן אב"ד באזן ב"ר שמואל תורתאדרי ואב. ועוד (תרע"ז-אדר א')
- רבי אורי הכהן מסאמבר ב"ר אפרים צבי (תרע"ז-אדר ב')
- רבי אברהם ב"ר מאיר בן עזרא (תתק"ד)
- רבי ששת ב"ר מאיר ב"ר שפת כהן חו"ד (ת"ב)
- רבי יצחק ב"ר צבי מספריין (תק"ס)
- רבי אשר מראשטשין ב"ר שמואל (תתצ"ב)
- רבי יצחק מאיר מוינקוב ב"ר אברהם יהושע העשיל ב' אוהב ישראל מאפאט (תרע"ח)
- רבי ברוך הלברשטאם מנארליץ ב"ר חיים מצאנו (תרס"ח)

יום ג' אדר ב'

יום ד' אדר ב'

יום ה' אדר ב'

